

Klimaatverandering bedreigt zeegras, maar het blijkt veerkrachtiger dan gedacht

dr. FOH (Fee) Smulders

Nieuws

article_published_on_label
15 april 2025

De resultaten van recent onderzoek laten zowel de kwetsbaarheid als de verrassende veerkracht van tropisch zeegras zien, ondanks de groeiende bedreigingen door klimaatverandering. Onder leiding van Fee Smulders van Wageningen University & Research onderzochten internationale wetenschappers hoe zeegras reageert op de opwarming van het water, grazende zeeschildpadden, vissen en vervuiling. Dit ecologisch belangrijke ecosysteem, dat voedsel en schuilplaatsen biedt voor vissen en schildpadden, onze kusten beschermt tegen erosie en CO₂ opslaat, staat steeds meer onder druk door de veranderingen in het milieu.

Meer dan dertig onderzoekers voerden een jaar lang experimenten uit op tien locaties langs de westelijke Atlantische kust, van het Caribisch gebied tot de Verenigde Staten. Op elke locatie werden eerst gaten gemaakt in het zeegrasveld, waarna het herstel van boven- en ondergrondse biomassa werd gevolgd. In de helft van de proefvlakken werden bovendien extra voedingsstoffen toegevoegd. Zo onderzochten de wetenschappers hoe zeegras zich herstelt onder uiteenlopende omstandigheden.

Warmer water: kans of bedreiging?

Opmerkelijk genoeg bleek opwarming van het zeewater het herstel van zeegras op sommige

plekken zelfs te bevorderen. “In tegenstelling tot bijvoorbeeld koraal, lijkt zeegras beter te groeien in iets warmer water,” vertelt marien ecooloog Fee Smulders. “Maar we moeten voorzichtig zijn met die conclusie: er zit een grens aan. Als het water te warm wordt, bijvoorbeeld tijdens een hittegolf, kunnen hele zeegrasvelden verdwijnen.”

Fee Smulders en veldassistent verzamelen zeegras op Eleuthera (credits: Marjolijn Christianen)

Door warmer zeewater trekken herbivoren, zoals zeeschildpadden en vissen, naar noordelijkere gebieden, waar ze meer zeegras eten. Een andere belangrijke drukfactor is dat op plekken waar veel schildpadden of vissen op zeegras grazen, extra vervuiling – zoals meststoffen uit de landbouw die in zee terechtkomen – het herstel ernstig kan belemmeren. “Te veel voedingsstoffen bevorderen algengroei, die het zeegras verstikt,” legt Fee Smulders uit. “In gebieden met veel grazende zeedieren maakt dit het zeegras extra gevoelig.”

Fee Smulders meet hoe ver het zeegras is gegroeid op Bonaire (credits: Marjolijn Christianen)

Tijd voor actie

De studie onderstreept volgens mede-auteur Marjolijn Christianen, die ook verbonden is aan Wageningen University & Research, het belang van een goede waterkwaliteit voor het behoud van zeegrasvelden. “Zeegras is van grote waarde – voor kustgemeenschappen, het zeeleven én voor klimaatmitigatie. Willen we dat deze ecosystemen blijven bestaan in een veranderend klimaat, dan moeten we voorkomen dat ze nog verder worden belast.”